

Tuinproblemen

Op deze pagina komen allerhande tuinproblemen en hun antwoorden waar we in de loop van het jaar mee te maken krijgen. Momenteel staan er twee artikelen. Ten eerste over het grote probleem van teveel slakken in je tuin en ten tweede het artikel over de grondbewerking op kleigrond! Succes!

Slakken – wat is het nut en hoe kom je er vanaf?

Bij ons op de tuinen is de slak één van de vijanden van onze plantjes. Elk jaar weer hebben wij een enorme plaag aan slakken en ieder probeert daar zelf wat aan te doen. Is het niet goedschiks dan maar kwaadschiks. Hou dan eens in je achterhoofd dat in de natuur waar de mens niet ingegrepen heeft nooit plagen zijn. De diversiteit van dieren, insecten e.d. houdt elkaar in evenwicht. Doordat wij soms overijverig met gif gaan strooien zijn de eerste dieren die wegvallen de dieren die hoger in de voedselketen (meestal roofdieren) vallen en deze krijgen het meeste gif binnen. Hierdoor komen er steeds minder natuurlijke vijanden. Als wij er nou voor zorgen dat we geen gif meer strooien dan komen de natuurlijke vijanden van bijvoorbeeld de slak ook veel meer voor. Daardoor kunnen ze ons helpen met de bestrijding van deze dieren die veel effectiever is dan dat wat wij doen en natuurvriendelijker. Met een klein stukje van onze tuin inrichten voor deze natuurlijke vijanden door bijvoorbeeld een hoopje blad, takken, planken, een egelhuis, nestkastjes, paddenpotten e.d. zorgen we er voor dat ze de mogelijkheid hebben ons te helpen met de bestrijding.

Om niet alle slakken over een kam te scheren dit informerende artikel over slakken, de soorten, het voorkomen, natuurlijke vijanden, natuurlijke bestrijdingsmiddelen en andere methodes.

De slak is het enige weekdier dat op het land leeft, daardoor al bijzonder, de meeste weekdieren leven in water omdat hun lichaam voor 90% uit water bestaat is de kans op uitdrogen erg groot. Het weekdier behoort tot de Buikpotigen een vreemde naam in verband met het bewegingsorgaan wat aan de buik vastzit de zogenaamde voet. Alle slakken zijn hermafrodit – dat betekening tweeslachtig – maar hebben wel een andere slak nodig voor de bevruchting. Ze zijn onder te verdelen in huisjesslakken en naaktslakken. De meeste slakken leven van rottende bladeren maar sommige vinden onze plantjes echt het allerlekkerst.

Hieronder de soorten die op onze tuinen voor kunnen komen, eerst de huisjesslakken:

De [Gewone tuinslak](#) is de meest voorkomende huisjesslak in Nederland, Zijn huis komt voor in de kleuren geel, geelbruin, rood, roodbruin en bruin. Rond zijn mond zit een zwarte streep. Het voedsel bestaat voor een groot deel uit dode bladeren, maar deze soort heeft een voorkeur voor levende planten als brandnetel en boterbloem. Ook dode dieren als regenwormen en andere slakken worden gegeten, de gewone tuinslak is dus voornamelijk een afvaleter van plantaardig en dierlijk materiaal. En is eigenlijk de minst schadelijke van alle slakken.

Het huis van de [Segrijnslak](#) is in de kleur geelbruin met donkerder banden en geelbruine vlekjes. Het is een slak die vrij groot kan worden maar niet zo groot als de wijngaardslak waar hij wel wat van weg heeft. De dieren leven vooral van jonge groene planten of scheuten en zijn vaak 's nachts actief omdat het dan vochtiger is. In de herfst graven de dieren zich in en sluiten voor de overwintering de schelp met een epifragma af (een deksel van verhard slijm die het lichaam beschermt tegen vorst en uitdroging er zit altijd een gaatje in om te ademen). Eieren worden tijdens de zomer gelegd. Deze worden tijdens de volgende zomer volwassen. De dieren kunnen meer dan vijf jaar oud worden.

De **Barnsteenslak** is een wat zeldzamere slak die je veel minder ziet dan de andere soorten. Hij ziet er uit als een poelslak (spits uitlopend huisje) maar leeft op het land. Het huisje en het dier is bleek groengeel, oranjebruin tot donkergeel. Het is diertje is vaak besmet met een parasitaire worm waardoor ze veelkleurige en vreemdvormige voelsprietten krijgen.

Algemeen leven naaktslakken op vochtige plekken omdat hun huisloze lichaam veel sneller uitdroogt. Ze zijn het meest actief in lente en najaar. Ze leven een groot deel van hun leven in de grond. In maart/april leggen ze hun eerste eitjes in hoopjes van 20-30 stuks vlak onder de grond. Na 3 weken komen de eitjes uit. Een naaktslak doet er 2 maanden over om volwassen te worden en de grote soorten kunnen 2-3 jaar leven.

Grote Wegslak is het meest voorkomend, de grootste kan 20 cm lang worden en wordt gezien in de kleuren bruin, roodbruin, groengrijs, donkerbruin, zwart en zelfs oranje. Een zeer vraatzuchtige naaktslak.

Zwarte Wegslak komt over het algemeen in het zwart voor maar ook in steenrood, oranjeachtig, grijs of zelfs wit. Een kleinere slak die 10 tot 15 cm lang wordt. Komt alleen maar tevoorschijn als het vochtig is. Hij leeft van planten, schimmels, ontlasting, rottend blad en insecten.

Grauwe veldslak is een kleine 4-5 cm lange grijze, creme, grijzigblauw tot staalgrijs kleurige slak en zoals alle naaktslakken vraatzuchtig.

Grote aardslak (tijgerslak) ziet er opvallend uit door zijn bijzondere tekening en heeft een inwendig huisje en is een flinke jongen met 15-20 cm lang. De grote aardslak is een enorme eter; niet alleen planten vormen het voedsel, ook paddestoelen en zelfs naaktslakken worden gegeten, een echte alleseter.

Gevlekte akkerslak (grouwe aardslak) een algemene wat kleinere naaktslak met gevlekt achterlijf. Leeft net als de grote aardslak van van alles.

De slak is een belangrijk dier in de kringloop omdat hij een van de vuilnismannen van de natuur is maar als het er te veel worden dan willen we er toch graag vanaf. Want we werken natuurlijk niet alleen in de tuin voor ons plezier we willen ook dat het wat oplevert. Hieronder mogelijkheden om ze op een diervriendelijke en biologische manier voorkomen en bestrijden.

Begin niet met chemisch bestrijden want dan gaan hun natuurlijke vijanden ook dood en dat niet alleen. Wat krijgen wij via de bodem weer terug in onze groenten? Gebruik ook geen zout. Allereerst is het een zeer dieronvriendelijke methode en ten tweede is zout erg slecht voor de bodem en de planten!

Combineer een aantal maatregelen die relatief eenvoudig uit te voeren zijn, en wees tevreden met een relatief succes – een 'aanvaardbare plaagdruk'.

- Houd de bovengrond los en droog.
- Bevorder de natuurlijke vijanden van de slak: laat padden, kikkers en egels met rust als ze in de tuin voorkomen, koester lijststers (echte slakkenvreeters). Zet een egelhuis in je tuin of paddenpotten.
- Plaats gevoelige planten met zacht blad op relatief gunstige plekken (zo ver mogelijk van een haagje/composthoop).
- Slakken houden niet van sterk ruikende kruiden zoals salie en knoflook. Dus zet je slaplantjes eens naast de knoflook. Ook oost-indische kers en uien vinden ze helemaal niets
- Teel gevoelige planten zoveel mogelijk in de zomer, dan is de slakkendruk altijd minder.
- Segrijnslakken overwinteren op droge, verborgen plekken – bv in een houtopslag of onder stapels hout of steen of onder vlonders. Spoor ze op. En zet ze ergens anders waar ze geen kwaad kunnen.
- Zet je planten in een slakkenkraag

– Kweek planten eerst op in potten en houd ze dan op een slakvrije plaats. Plant ze uit als ze wat groter zijn en een beetje slakkenvraat kunnen overleven. (Te) kleine paprika plantjes worden in hun geheel opgegeten door slakken, maar als ze wat groter zijn gaat de steel verhouten en zijn ze minder eetbaar.

– Bij een segrijnslakken-plaag maak je tegen de late schemering een rondje in de moestuin, verzamel ze en zet ze ergens neer waar ze geen kwaad kunnen. Segrijnslakken leggen hun eitjes soms in de moestuin zelf – ziet u een slak die zich midden op de dag nog ophoud nabij de grond, dan zou ze best wel eens bezig kunnen zijn met de vermeerdering. De witte eitjes bevinden zich 2-5 cm onder het oppervlak en zijn goed zichtbaar. Ruim ze op voor ze voor een nieuwe generatie zorgen.

– Barrières van scherp materiaal weren ook slakken – scherp zand bevat bijvoorbeeld kristallen met scherpe randen. Sparrenaalden vormen ook een effectieve grens, evenals gemalen schelpen (kippengrit), vlas en fijngemaakte eierschalen.

– Met slakkenvallen vangt u eenvoudig grote hoeveelheden slakken. Potjes gevuld met bier of druivensap voldoen goed als val. Graaf de vallen niet in, anders vangt u ook andere dieren zoals salamanders.

– Nog niet wetenschappelijk aangetoond maar soms blijkt het te helpen. Slakken hebben een hekel aan koper. Dus om je plantje of pot een koperen randje maken

– Naaktslakken kruipen overdag weg in een vochtige schuilplaats. Met dakpannen, stenen, vochtige planken en rabarber- of koolbladeren maakt u schuilplaatsen waar u de slakken overdag kunt wegvangen. Laat de gevangen slakken los op ruime afstand van de tuin of aan de overkant van een drukke weg of een sloot.

Bestrijding: – Biologische bestrijding is mogelijk met nematoden (aaltjes) die naaktslakken kunnen parasiteren. Deze aaltjes zijn natuurlijke vijanden van de slak. Ze leven in de bodem en dringen de slakken binnen via de ademhalingsopening. Ze vermenigvuldigen zich binnen de slak, waardoor die na

enkele dagen sterft. De nieuwe generatie aaltjes gaat vervolgens weer op zoek naar nieuwe slakken. Door het uitstrooien van het biologische middel verhogen we tijdelijk de populatie van deze aaltjes in de bodem. Deze bestrijding is vooral effectief als de temperatuur van de bodem hoger dan 15oC is, dus van maart-april tot september-oktober. Op internet te bestellen, kijk eens op deze website <http://biocontrole.nl/webwinkel/natuurlijke-vijanden-1/naaktslakken.html>

– Korrels op basis van ferri-fosfaat (ESCAR-GO en steeds meer merken krijgen een natuurvriendelijke versie) zijn ongevaarlijk voor de natuurlijke vijanden van de slak en andere nuttige beestjes in de moestuin. Huisdieren moeten echter niet de kans krijgen om een grote hoeveelheid korrels binnen te krijgen, dat kan wel kwaad. Wees daarom ook zuinig met deze korrels, spreid ze goed uit op plekken die wel voor slakken toegankelijk zijn, maar niet voor grotere dieren. Ferrifosfaat valt in de bodem uiteen in stoffen die daar ook van nature voorkomen. De korrels bevatten een lokstof. De slakken die van de korrels eten sterven niet onmiddellijk maar trekken zich terug op een beschutte plek. We zien dus geen uitgedroogde slakken liggen, maar merken wel dat de populatie uitgedund wordt. Maak verstandige keuzes hierin! Succes!

Wat moeten we doen met de klei, eerst veel te nat en nu het warmer en droger wordt nog harder dan beton?

Antwoord:

Onderstaand een citaat uit het blad "Moestuin" geschreven door Arjan Herpen.

Spitten en de vorst eroverheen laten gaan is een beproefd recept op kleigrond en wanneer de timing goed is werkt dat uitstekend.

Die timing betreft vooral het fijn maken van de grond in het voorjaar. Wanneer je daar te lang mee wacht, veranderen de losgevroren kluiten in een brokkelige betonachtige substantie.

Wanneer je kleigrond op een structurele manier wilt verbeteren is scherp zand het aangewezen middel. Een paar centimeter zand over het bed en daarna de grond één steek losmaken, dat is wrikken iets opwippen, maar niet omgooien met een spitvork, het zand spoelt vanzelf in. Als je het bed na een maand opnieuw losmaakt met de spitvork kan er een flinke gift compost overheen, ook dat spoelt mooi in. Zo heb je komend voorjaar al grond die zich een stuk prettiger laat bewerken. Met deze manier van bewerken heb je een veel betere humusvorming dan met spitten. Op echte vette kleigrond zal meer zand en compost nodig zijn dan op kleigrond die al enigszins humeus is. Einde citaat

Als je je verdiept in de opbouw van de grond en waar welke organismen die het bodemleven vormen voorkomen en je gaat dan denken over spitten dan begrijp je al snel dat spitten misschien meer kwaad doet dan goed, Lees hiervoor het artikel op de website onder de volgende link http://onsbelang-nieuwegein.nl/?page_id=1823 en vorm daarna je mening over het wel of niet spitten.

Spit je wel wat ieder natuurlijk voor zichzelf moet weten zorg dan dat je op tijd – als de grond nog een beetje vochtig is – de kluiten fijn gaat maken. Hou dus goed de weersberichten in de gaten in het voorjaar. Dit kan je het beste doen met een cultivator zoals hiernaast staat aangegeven. Deze zorgt voor het fijnmaken van de kluiten zonder dat de aarde extra omgewoeld wordt.

Is je grond nog veel te hard om er doorheen te komen, sproei dan op een stuk grond zo groot als een grondzeil de grond lekker vochtig, dek het af met het zeil en laat het een paar uur intrekken. Daarna kun je het makkelijk losmaken. Zorg daarna dat de kluiten fijn blijven door er zand en compost doorheen te werken zodat de kleideeltjes tijdens droogte niet meer aan elkaar kunnen gaan plakken. Ook kan je de grond afdekken (mulchen) – niet met plastic want dat verstikt de grond juist – met plantaardig materiaal zoals bladeren, stro, grasmaaisel en compost tot dat je het gaat inzaaien of beplanten

Succes!